

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 625/2017-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. januára 2018 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Corona, Bajzova 1436/2, Košice, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Eva Geneleky Hencovská, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 173/2014, za účasti Okresného súdu Košice-okolie, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 173/2014 porušené boli.

2. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 700 € (slovom sedemsto eur), ktoré mu je Okresný súd Košice-okolie p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Košice-okolie je p o v i n n ý nahradiť [REDACTED] trovy konania v sume 374,81 € (slovom tristosedemdesiatštyri eur a osemdesiatjeden centov) na účet Advokátskej kancelária Corona, Bajzova 1436/2, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. marca 2017 doručená s'ťažnosť [REDACTED] (ďalej len „s'ťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 173/2014 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“).

Zo s'ťažnosti vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní 15. októbra 2015 vyhlásil rozsudok vo veci samej. S'ťažovateľ s poukazom na § 158 ods. 5 v tom čase platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku (toho času § 223 ods. 3 Civilného sporového poriadku, pozn.) namieta, že ani do dňa podania s'ťažnosti ústavnému súdu mu nebolo z okresného súdu doručené písomné vyhotovenie tohto rozsudku.

Dňa 22. júna 2016 sťažovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne doručil okresnému súdu „urgenciu, v zmysle ktorej súd upozornil na dlhotrvajúcu nečinnosť“. Napriek tomu okresný súd v krátkom čase písomné vyhotovenie rozsudku opäť sťažovateľovi nedoručil. Sťažovateľ tak obdobie takmer šesťnástich mesiacov považuje za neprimerané a neadekvátne aj napriek pracovnej vyťažnosti okresného súdu, a preto zastáva názor, že nečinnosťou okresného súdu dochádza k porušovaniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a „Uvedenú dĺžku trvania vypracovania písomného vyhotovenia rozsudku presahujúcu zákonom ustanovenú lehotu podľa názoru sťažovateľa nemožno v rozumnej miere ospravedlniť žiadnymi relevantnými okolnosťami prípadu.“.

Sťažovateľ uvádza, že v dôsledku nečinnosti okresného súdu mu nebola poskytnutá dostatočná ochrana jeho nárokov. Navyše, po vyhlásení rozsudku do času doručenia jeho písomného vyhotovenia je žalovaným poskytnutý čas na realizáciu majetkových právnych úkonov, ktorými môže byť poškodený na svojich právach a jemu priznaný nárok sa môže stať reálne nevyhnutelným. Jeho právna neistota sa nepriaznivo odzrkadlila na jeho viere v súdnu ochranu a v základné princípy súdnej činnosti. Zároveň negatívne zasiahla aj do jeho majetkových pomerov. Na základe uvedeného preto žiada, aby mu ústavný súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú s ohľadom na uvedené skutočnosti, ako aj na dôsledky vyvolané nečinnosťou súdu vyčísluje v sume 2 500 €, pričom túto sumu nemajetkovej ujmy považuje v zmysle zásad spravodlivosti za primeranú a odôvodňujúcu dlhotrvajúci stav jeho právnej neistoty.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezhom:

„Okresný súd Košice-okolie, v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C/173/2014, porušil práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

Okresnému súdu Košice-okolie, v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C/173/2014 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 2.500 €, ktoré je Okresný súd Košice-okolie povinný zaplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresný súd Košice-okolie je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 396,02 Eur do 15 dní od právoplatnosti nálezu na účet jeho právnej zástupkyne.“

Ústavný súd si ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti vyžiadal z okresného súdu informáciu o stave napadnutého konania. Dňa 6. októbra 2017 bol ústavnému súdu doručený prípis predsedníčky okresného súdu sp. zn. 1 Spr V/554/17 z 27. septembra 2017, v ktorom uviedla:

„21. 5. 2014 – referát sudkyne vyššiemu súdnemu úradníkovi,

22. 7. 2014 – výzva na zaplatenie súdneho poplatku,

8. 8. 2014 – zaplatenie súdneho poplatku.

16. 12. 2014 – výzva na vyjadrenie k žalobe žalovanému, poučenie o procesných právach a povinnostiach strán sporu, výzva žalobcovi a žalovanému na predloženie označených listín,

15. 1. 2015, 21. 1. 2015 – súdu doručené odpovede na výzvy zhora,

21. 1. 2015 – zaslanie vyjadrenia žalovaného 1/ ostatným stranám sporu,

17. 3. 2015 – výzva žalobcovi na predloženie potrebného počtu rovnopisov podania,

26. 3. 2015 – zaslanie podania žalobcu ostatným stranám sporu,

15. 4. 2015 – súdu doručené vyjadrenie žalovaného 2/,

3. 6. 2015 – vytýčenie termínu pojednávania na 29. 6. 2015, zaslanie rovnopisov vyjadrenia ostatným stranám sporu,

29. 6. 2015 – súdu doručené ospravedlnenie neprítomnosti na pojednávaní žalovaného

29. 6. 2015 – pojednávanie vo veci, odročené na 15.10.2015,

13. 10. 2015, 15. 10. 2015 – súdu doručené ospravedlnenie neprítomnosti na pojednávaní žalovaného 1/ a žalovaného 2/,

15. 10. 2015 – pojednávanie vo veci, vyhlásenie uznesenia o ukončení dokazovania vo veci, vyhlásenie rozsudku,

12. 9. 2017 – písomné vyhotovenie rozsudku, zaslanie písomného vyhotovenia rozsudku stranám sporu.

Z prehľadu a priebehu vykonaných úkonov vyplýva obdobie nečinnosti tunajšieho súdu v období od vyhlásenia rozsudku dňa 15. 10. 2015 do jeho písomného vyhotovenia a zaslania stranám sporu dňa 12. 9. 2017.

Po podaní sťažnosti žalobcu na prietahy v konaní dňa 19. 1. 2017, evidovanej pod Spr 7/17, vzhľadom na zistené obdobie nečinnosti súdu spočívajúce v nedoručení písomného vyhotovenia rozsudku zo dňa 15. 10. 2015, bola sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní dňa 20. 2. 2017 vyhodnotená ako dôvodná. Zákonná sudkyňa bola oboznámená s obsahom sťažnosti navrhovateľa a potrebou bezodkladného písomného vyhotovenia rozsudku. Nad ďalšou plynulosťou konania bol nariadený dohľad predsedníčky súdu a to každý mesiac s tým, že zákonnej sudkyňi bolo uložené každý mesiac podať k rukám predsedníčky súdu správu o vykonaných úkonoch v konaní za posledné sledované obdobie. Sťažnostný spis bol predložený dozornému úradníkovi tunajšieho súdu na sledovanie veci.

Písomné vypracovanie rozsudku bolo kancelárii senátu sudkyňou odovzdané na prepis dňa 12. 9. 2017. V rovnaký deň kancelária senátu rovnopisy rozsudku stranám sporu odoslala. Zákonná sudkyňa o predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie rozsudku predsedníčku súdu nepožiadala a v danom období jej vo vyhotovení rozsudku nebránili žiadne subjektívne a ani objektívne okolnosti...

Vzhľadom na vyššie uvedené mám za to, že zistené prietahy v konaní sú zbytočnými a subjektívnymi prietahmi spôsobenými zákonnou sudkyňou.“ Zároveň uviedla, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania v konaní o prijatej sťažnosti.

Ústavný súd na neverejnom zasadnutí senátu 12. októbra 2017 sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 625/2017-14 ju podľa § 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd prípisom z 20. novembra 2017 vyzval predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k vecnej stránke prijatej sťažnosti, prípadne aby doplnila svoje vyjadrenie sp. zn. 1 Spr V 554/17 z 27. septembra 2017 a aby ústavnému súdu zapožičala spis okresného súdu vedený v napadnutom konaní.

Dňa 15. decembra 2017 bol ústavnému súdu doručený prípis predsedníčky okresného súdu sp. zn. 1 Spr V 554/17 z 11. decembra 2017, ktorým doplnila svoje vyjadrenie z 27. septembra 2017 takto: „... od posledného úkonu vo veci, t. j. od písomného vypracovania rozsudku a následne jeho odoslaním stranám sporu dňa 12. 9. 2017 bolo 29. 9. 2017 prostredníctvom právneho zástupcu žalovaného v 1. rade podané odvolanie proti rozsudku, ktoré bolo odoslané dňa 19. 10. 2017 protistrane na vyjadrenie a zároveň vzájomné vyjadrenia strán sporu boli doručované opätovne na vyjadrenie.

- spis je toho času pripravený na predloženie Krajskému súdu v Košiciach na rozhodnutie o odvolaní žalovaného v 1. rade.

- spis sp. zn. 16 C/173/2014 bol dňa 9. 10. 2017 prevedený novej zákonnej sudkyňi JUDr. Ľubici Adamčíkovej z dôvodu, že dovtedajšia zákonná sudkyňa JUDr. Lea Švrčeková, ku dňu 1. 10. 2017 ukončila výkon funkcie sudkyne na tunajšom súde.“

Ústavný súd následne prípisom z 19. decembra 2017 vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby zaujala stanovisko k vyjadreniam predsedníčky okresného súdu, ktoré jej v prílohe zaslal, a ústavnému súdu oznámila, či súhlasí s tým, aby sa podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustilo od ústneho pojednávania.

Vyjadrenie právnej zástupkyne sťažovateľa bolo ústavnému súdu doručené 19. januára 2018. Z vyjadrenia vyplýva, že sťažovateľ zotrváva na svojej sťažnosti a navrhuje, aby jej ústavný súd v celom rozsahu vyhovel. Zároveň uviedla, že sťažovateľ súhlasí s upustením od ústneho pojednávania v konaní o podanej sťažnosti.

Keďže okresný súd aj sťažovateľ netrvajú na ústnom pojednávaní veci, ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil od ústneho

pojednávania v danej veci, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 173/2014 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Ústavný súd si pri výklade základného „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie

veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, ďalej z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania (obdobne predtým § 6 a § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosť veci, ktoré ústavný súd uplatňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd vychádzajúc z toho, že predmetom konania bol návrh na zaplatenie sumy 733,92 €, konštatuje, že ide o štandardnú občianskoprávnu vec,

ktorá patrí do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva a nevyznačuje sa žiadnou právnou ani faktickou zložitou.

2. Pri hodnotení správania sťažovateľa v napadnutom konaní ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ťarchu sťažovateľa pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v označenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní.

Z vyjadrení predsedníčky okresného súdu, ako aj zo spisu vedeného v napadnutom konaní vyplýva, že napadnuté konanie na okresnom súde začalo 15. mája 2014 doručením žaloby sťažovateľa. Napriek tomu, že okresný súd v napadnutom konaní postupoval relatívne plynulo a v pomerne krátkom čase aj vo veci rozhodol, v ďalšom období, teda od vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, t. j. od 15. októbra 2015, zostal takmer 23 mesiacov nečinný. Rozsudok okresného súdu nebol písomne vyhotovený a doručený stranám sporu ani do podania sťažnosti ústavnému súdu v marci 2017 napriek tomu, že sťažovateľ v priebehu roku 2016 okresný súd svojim podaním upozornil na dlhotrvajúcu nečinnosť v tejto veci a v januári 2017 podal aj sťažnosť na priet'ahy v napadnutom konaní predsedníčke okresného súdu. Z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu sp. zn. 1 Spr V 554/17 z 27. septembra 2017 vyplýva, že sťažnosť sťažovateľa na priet'ahy v napadnutom konaní bola vyhodnotená ako dôvodná. Predsedníčka okresného súdu nad ďalšou plynulosťou konania nariadila dohľad s tým, že zákonnej sudkyni bolo uložené každý mesiac podať k rukám predsedníčky súdu správu o vykonaných úkonoch v konaní za posledné sledované obdobie.

Rozsudok okresného súdu z 15. októbra 2015 bol napokon písomne vyhotovený až 12. septembra 2017 a v ten istý deň bol aj odoslaný stranám sporu. Právny zástupca žalovaného v 1. rade následne 29. septembra 2017 podal proti rozsudku odvolanie, ktoré bolo 19. októbra 2017 odoslané protistrane na vyjadrenie a zároveň v novembri 2017 boli vzájomné vyjadrenia strán sporu doručované opätovne na vyjadrenie. Medzitým bol

9. októbra 2017 spis okresného súdu pridelený novej zákonnej sudkyňi. Aktuálne je spis okresného súdu pripravený na predloženie Krajskému súdu v Košiciach na rozhodnutie o odvolaní žalovaného v 1. rade.

V súvislosti s postupom okresného súdu v období po vyhlásení rozhodnutia vo veci samej ústavný súd zdôrazňuje, že podľa § 158 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného v čase vyhlásenia rozsudku okresného súdu mal byť rozsudok vyhotovený a odoslaný do 30 dní odo dňa jeho vyhlásenia, pričom predseda súdu môže rozhodnúť inak (lehotu predĺžiť) len zo závažných dôvodov, k čomu nedošlo. Povinnosť vyhotoviť a odoslať rozsudok v stanovenej lehote vyplýva aj z § 223 ods. 3 CSP účinného od 1. júla 2016.

Predsedička okresného súdu vo svojom vyjadrení z 27. septembra 2017 tiež uviedla, že zákonná sudkyňa ju o predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie rozsudku nepožiadala a v danom období jej vo vyhotovení rozsudku nebránili žiadne subjektívne a ani objektívne okolnosti. Zároveň predsedníčka okresného súdu uznala, že v napadnutom konaní boli zákonnou sudkyňou v období od vyhlásenia rozsudku 15. októbra 2015 do jeho písomného vyhotovenia a zaslania stranám sporu, t. j. 12. septembra 2017 spôsobené zbytočné prierahy.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v období od vyhlásenia rozsudku 15. októbra 2015 do jeho písomného vyhotovenia a zaslania stranám sporu, t. j. 12. septembra 2017 v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 173/2014 došlo k zbytočným prierahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto základné právo alebo slobodu porušil svojou nečinnosťou, vo veci konal podľa osobitných predpisov.

Keďže okresný súd v napadnutom konaní medzičasom odstránil svoju nečinnosť a spis je toho času pripravený na predloženie nadriadenému súdu na rozhodnutie o odvolaní žalovaného v 1. rade (spis dosiaľ nebol predložený z dôvodu, že bol zapožičaný ústavnému súdu, pozn.), ústavný súd nepovažoval za potrebné okresnému súdu uložiť povinnosť konať bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľ žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € z dôvodu, že v dôsledku nečinnosti okresného súdu mu nebola poskytnutá dostatočná ochrana jeho nárokov, jeho právna neistota sa nepriaznivo odzrkadlila na jeho viere v súdnu ochranu a zároveň negatívne zasiahla aj do jeho majetkových pomerov.

Ústavný súd po prehodnotení okolnosti predmetnej veci zastáva názor, že v tomto konkrétnom prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia, avšak nie v sume, akú požaduje sťažovateľ. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadi zásadou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pocitovanej v dôsledku zbytočných prietahov, teda reparácia nemajetkovej ujmy (napr. II. ÚS 16/07, IV. ÚS 84/02, IV. ÚS 592/2012). Vzhľadom na uvedené ústavný súd s prihliadnutím na celkovú dĺžku napadnutého konania okresného súdu, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu (výška uplatnenej pohľadávky, plynulosť počiatočného štádia konania, t. j. do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pozn.) dospel k záveru, že v danom prípade v okolnostiach danej veci (rozhoduje sa o žalobe o zaplatenie sumy 733,92 € s prísl.) priznanie sumy 700 € možno považovať za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd preto rozhodoval aj o úhrade trov konania, ktoré vznikli sťažovateľovi v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. Evou Geneleky Hencovskou. Sťažovateľ žiadal priznať náhradu trov konania v sume 396,02 €.

Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o priznaní trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2016, ktorá

bola 884 € (za dva úkony v roku 2017). Úhradu priznal za dva uplatnené úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), 2 x 147,33 € a režijný paušál 2 x 8,84 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje sumu 312,34 €. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že právna zástupkyňa je platiteľom dane z pridanej hodnoty, ústavný súd si preto túto skutočnosť overil na verejnom portáli Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, kde zistil, že právna zástupkyňa sťažovateľa je skutočne platcom dane z pridanej hodnoty, preto zvýšil priznanú úhradu o daň z pridanej hodnoty v rozsahu 20 % (62,47 €) podľa § 18 ods. 3 vyhlášky, teda priznaná úhrada trov sťažovateľa celkovo predstavuje sumu 374,81 €.

Priznanú náhradu trov konania v uvedenej sume je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2018